

## Ontwerp startbeslissing signaalgebied

### CENTRUM MELDEN (SG\_R3\_BOS\_04)

### UDENAARDE

**STATUS/VERSIE:** goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31/03/2017

#### LEESWIJZER

Op 31/03/2017 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Deze fiche beschrijft voor het signaalgebied “Centrum Melden” de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en hoofdstuk 2 motiveert de afbakening van het signaalgebied. Hoofdstuk 3 beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied en in hoofdstuk 4 worden de diverse visies op dit gebied besproken.

Hoofdstuk 5 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 6 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2015/2, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties:

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,..)  
*indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);*
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)  
*indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;*
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing  
*indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.*

Hoofdstuk 7 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief “Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden” in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 31/03/2017 zijn terug te vinden op [www.signaalgebieden.be](http://www.signaalgebieden.be).

# 1 Situering

## 1.1 Algemeen

**Gemeente(n):** Oudenaarde

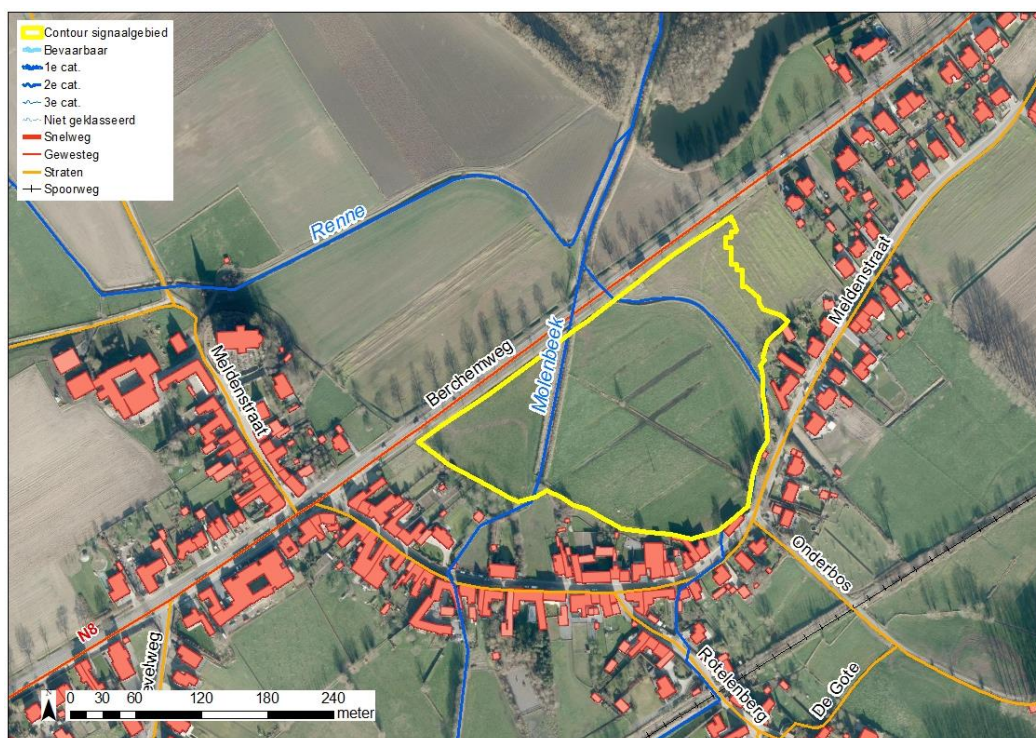
**Provincie(s):** Oost-Vlaanderen

**Ligging:** Het signaalgebied is gelegen op grondgebied van Oudenaarde en wordt omgeven door volgende straten: Berchemweg (N8) en Meldenstraat.

**Bekken:** Bovenscheldebekken

**Betrokken waterlopen:** RENNE (OS332), MOLENBEEK-BEIAARDBEEK (OS348), MOLENBEEK (OS 349): alle categorie 2 gelegen in de Watering van Melden– beheerder Watering van Melden. De Molebeek wordt in de atlas der onbevaarbare waterlopen als 'Meulebeek' aangeduid.

**Oppervlakte:** 4,62 ha



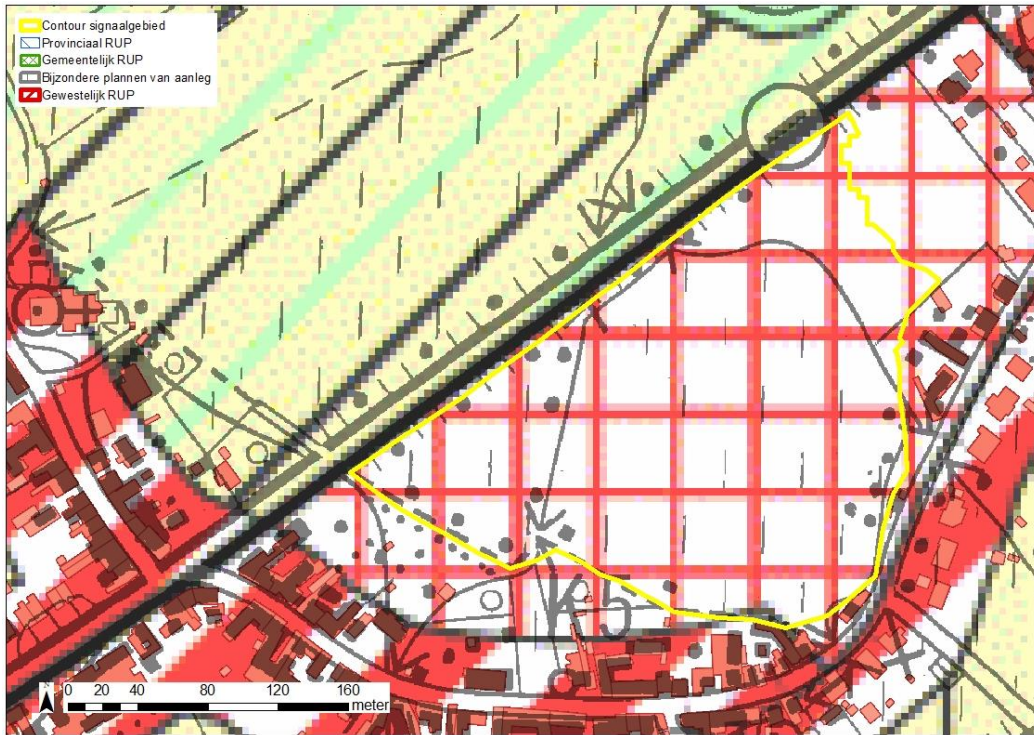
Figuur: situering signaalgebied op orthofoto (medio 2015) met aanduiding van gewestwegen, straten, waterlopen en de bebouwingstoestand volgens het Grootchalig Referentiebestand GRB. Bronnen: AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

### Huidige planologische bestemming:

Het signaalgebied is gelegen in woonuitbreidingsgebied.

### Globale beschrijving:

Het signaalgebied is gelegen binnen akkerland en grasland.



Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

## 2 Selectie en afbakening signaalgebied

Op 4/11/2014 werd voorliggend signaalgebied door de Algemene Bekkenvergadering Bovenscheldebekken geselecteerd voor opname in de prioritair te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

Groot aaneengesloten gebied in quasi niet aangesneden wug. Momenteel is het gebied in gebruik als weiland. Er is een overstromingskans van T 100 voor een klein deel en van T 10 voor een groter gedeelte.

De afbakening van het signaalgebied werd tijdens het gevoerde overleg besproken. Ontwikkeling van het signaalgebied is niet aangewezen aangezien het gelegen is binnen mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied. Het signaalgebied is volledig gelegen in ROG-gebied. De stad Oudenaarde heeft niet de intentie om het woonuitbreidingsgebied te ontwikkelen. Dit is ook zo aangegeven in het GRS van 23/06/2005. Er wordt een RUP opgemaakt om het WUG te schrappen.

## 3 Watersysteem

### 3.1 Overstromingsrichtlijn<sup>1</sup>

#### 3.1.1 OVERSTROMINGSGEVAARKAART

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) werden overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten opgesteld aan de hand van hydraulische modellen. De overstromingsgevaarkaarten zijn de kaarten die de 'fysische eigenschappen' van de overstromingen beschrijven zoals de overstromingscontouren, waterdieptes en stroomsnelheden. De overstromingsgevaarkaarten geven geen informatie wat betreft de gevolgen, de kwetsbaarheid voor of het risico van de overstromingen.

De ORL stelt dat 3 scenario's in beschouwing dienen te worden genomen voor de overstromingskaarten: kleine kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 1000 jaar of een uitzonderlijke gebeurtenis), middelgrote kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 100 jaar ) en grote kans op overstromingen(terugkeerperiode van grootteorde 10 jaar).

Vermits het niet zinvol is om voor elke waterloop hydraulische modellen op te stellen, werd in Vlaanderen de basiskaart hydrografisch netwerk opgesteld die alle waterlopen omvat waarvoor de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten werden opgesteld. De basiskaart hydrografisch netwerk werd opgesteld volgens het principe dat alle waterlopen met een potentieel significant overstromingsrisico en waterlopen die water afvoeren van waterlopen met een overstromingsrisico meegenomen worden. Daarnaast werd ook de volledige kustlijn beschouwd.

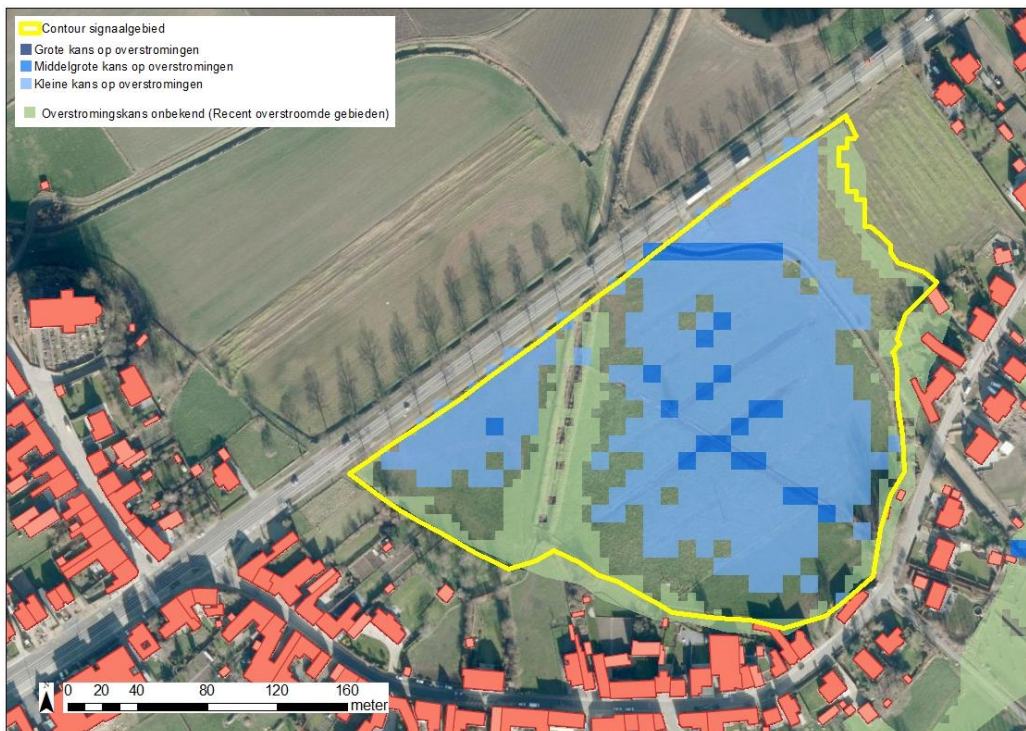
Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven<sup>2</sup>. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Het signaalgebied is gelegen binnen T100-gebied.

---

<sup>1</sup> Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

<sup>2</sup> gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden



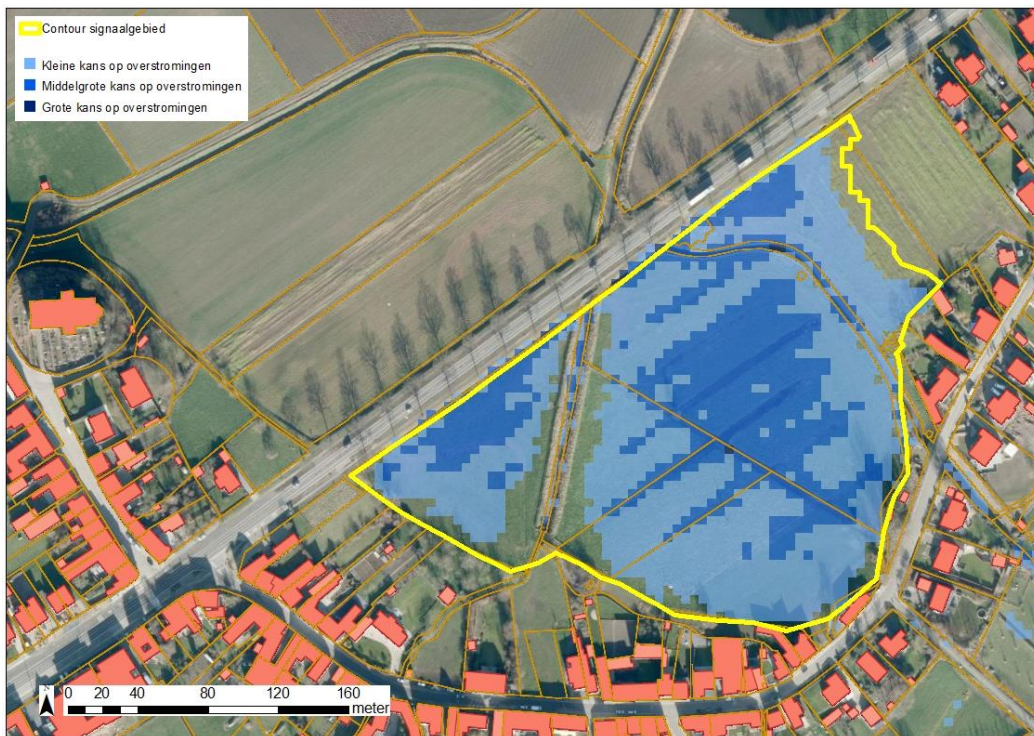
Figuur: De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

### 3.1.2 KLIMAATTOETS

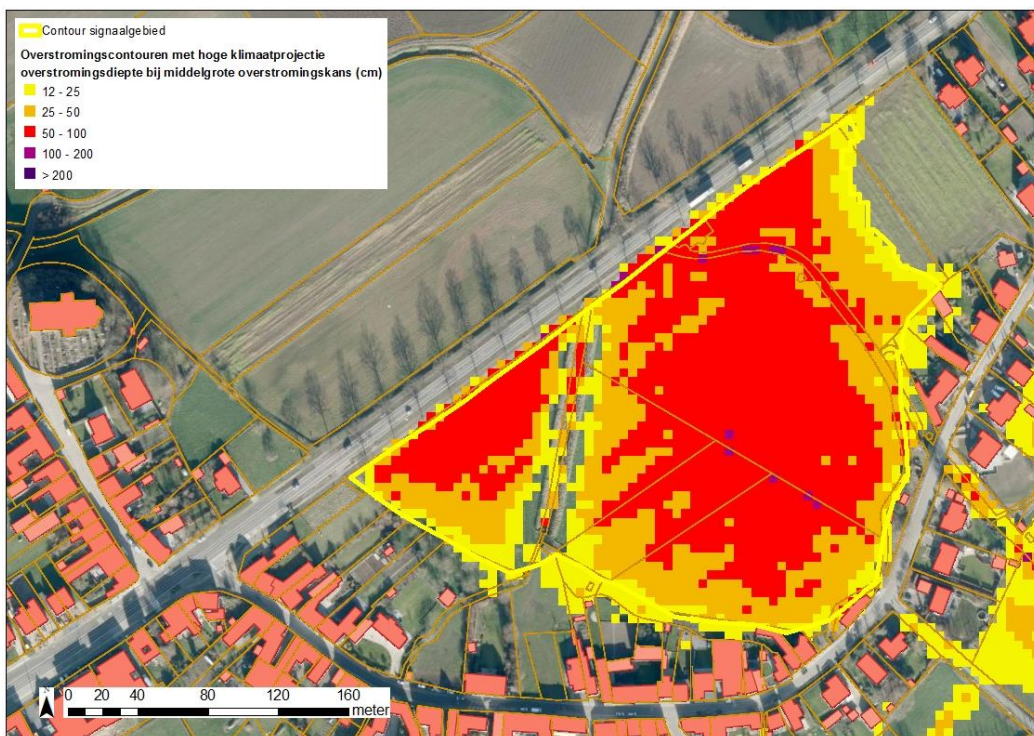
De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW<sup>[3]</sup> en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

Volgens de klimaattoets varieert de overstromingsdiepte bij een middelgrote overstromingskans bij een hoge klimaatprojectie van 25cm-100 cm binnen het signaalgebied.

<sup>[3]</sup> "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"



Figuur: De blauwe contouren geven overstromingskans met klimaatsverandering weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstroomde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.



Figuur: De overstromingsdieptes van de middelmatige overstromingscontour met extreme klimaatsverandering worden hier weergegeven (geel= lage overstromingsdiepte tot paars= hoge overstromingsdiepte).

### 3.2 Bespreking watersysteem

Hydrografische beschrijving:

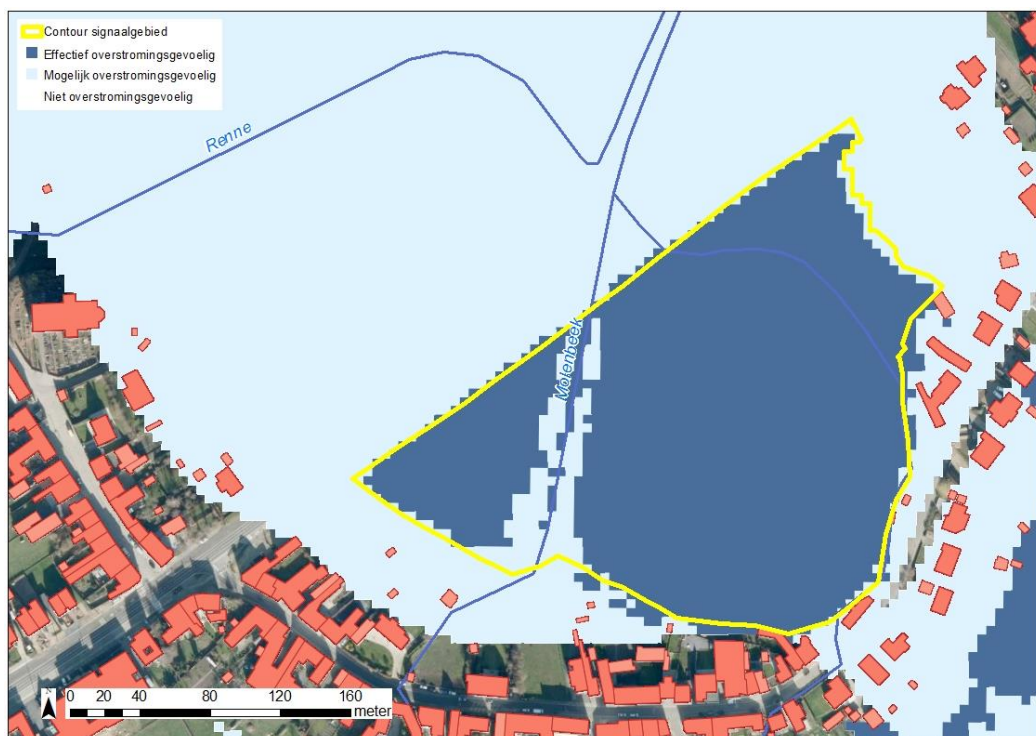
Doorheen het signaalgebied loopt de Renne, de Molenbeek en de Molenbeek-Beiaardbeek (oude benaming Meulebeek). Deze Meulebeek komt ten noorden van het gebied via de Renne uit in de Boven-Schelde. Deze beken ontwateren het gebied dat overeenkomt met de Koppenberg, het bovengebied van de N60, Zulzeke en Kluisbergen. De Renne die vroeger afwaterde naar de Maarkebeek werd in het recente verleden van stroomrichting omgekeerd en watert nu af via een pompstation naar de Schelde.

De reliëfhoogte in het signaalgebied varieert rond de 12 m TAW. Echter daar waar de waterlopen ontspringen is het reliëf hoger dan 100 m TAW. Er wordt dus heel wat hemelwater versneld afgevoerd naar afwaartse gebieden.

Binnen het signaalgebied bevindt zich mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied.

Overstromingsgevoeligheid:

Het signaalgebied is volledig gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied.



Figuur: watertoetskaart van het signaalgebied op recente orthofoto (medio 2015) met aanduiding van de overstromingsgevoelige gebieden (lichtblauw = mogelijk overstromingsgevoelig; donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig), volgens Ministerieel Besluit dd. 1/6/2014. Weergave van reeds goedgekeurde signaalgebieden in de omgeving.

## 4 Gebiedsvisie

### 4.1 Visie Integraal Waterbeleid

Opwaartse geplande acties ter preventie van de wateroverlast:

Tbv de aanpak van de wateroverlast op de Maarkebeek werden al maatregelen uitgevoerd en worden er nog in de toekomst maatregelen gepland. De meeste van deze maatregelen hebben echter geen of een minimaal effect op de waterproblematiek binnen het signaalgebied en meer specifiek ook de Molenbeek-Beiaardbeek, de Molenbeek. Mogelijks is er wel een effect op de Renne.

Volgende maatregelen werden gerealiseerd tbv de wateroverlast binnen het stroomgebied van de Maarkebeek:

- Vergroten GOG Nederaalbeek
- aanleggen Dijk Lammekensstraat
- het aanpassen van enkele bruggen

Geplande maatregelen:

- GOG Pauwelsbeek
- GOG's te realiseren door de provincie Oost-Vlaanderen (Romansmolen, Borgtmolen,...)

Bekken- en deelbekkenbeheerplan:

Generiek

De visie van het bekkenbeheerplan streeft een optimaal behoud van de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden na. Ze streeft naar een vrijwaring van bebouwing/verharding in de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden. Multifunctionaliteit van waterconservering en waterberging met de sectoren huisvesting en industrie is niet aangewezen. De opmaak van deze fiche is een vertaling van deze visie.

Gebiedsspecifiek

Uitgevoerde of geplande acties:

(d)BBP:

- actie 184-5: Stelsel van de Bovenmolenbeek (S348): wateroverlast t.h.v. de Meldenstraat. Initiatiefnemer: Watering van Melden / Oudenaarde. Status: uitgevoerd, de duiker onder de Meldenstraat werd vergroot.

Actie 184-6: Ruimen wachtkom aan pompgemaal van Melden (Benedenmolenbeek (S349). Initiatiefnemer: Watering van melden/Oudenaarde. Status: doorlopend.

Inventarisatie wateroverlast november 2010:

(extract uit het rapport 'Overstromingen in het Bovenscheldebekken 13-16 november 2010 Bevraging gemeenten + bespreking ambtelijk niveau)

Er is een verslag beschikbaar van de belangrijkste knelpunten en overstromingen: De waterpeilen werden na de overstromingen opgemeten en verwerkt in het digitaal hoogtemodel zodat het ondergelopen gebied in kaart kon worden gebracht (+ volumemetingen). De overstromingen van 2010 waren veel erger dan die van 1999. Bv. 26Q/s tav 23 Q/s aan spoorwegbrug.

Knelpunten (geen gelegen binnen het signaalgebied)

- Overstroming vanuit de Maarkebeek (ca 120 woningen getroffen):
- Lammekensstraat (meerdere huizen overstroomd) – 70 cm
- Schapendries (meerdere huizen overstroomd)
- Wolfabriekstraat (meerdere huizen overstroomd)
- Rennemonde
- Dries ter Biest
- Watermolenstraat
- Overstroming vanuit de Oossebeek (Oudenaarde - Welden)

Vanuit de Monseigneur Lambrechtstraat over de dijk, overstroming van Kouterstraat en Corpusstraat. Ook Slegstraat aan overkant Weldenstraat liep onder.

Maatregelen

## 4.2 Ruimtelijke visie (structuurplannen ed.)

GRS Oudenaarde: in het GRS dd. 23/06/2005 staat dat het WUG Meldenstraat niet zal aangesneden worden.



### 4.3 Lopende initiatieven:

in het bindend gedeelte van het GRS (23/6/2005) staat dat het wug zal geschrapt worden - nog niet uitgevoerd.

## 5 Historiek overleg lokale besturen

Bij de screening van de relevante signaalgebieden en de opmaak van de ontwerp-startbeslissingen werden naast de lokale besturen ook andere relevante instanties uitgenodigd.

Gedurende de maand september overleg via mail met Oudenaarde. En op 25/09/2015 – bespreking met stad Oudenaarde.

01/10/2015 – bespreking GTO

20/10/2015 – bespreking bekkenraad

26/10/2015 – advies CBS

23/11/2015 – advies CBS

09/6/2015 – advies deputatie Oost-Vlaanderen

09/6/2015 – goedgekeurd door het bekkenbestuur als beleidsondersteunend document

Betrokken lokale besturen:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht het stadsbestuur van Oudenaarde een advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_04\_Centrum Melden

Extract advies CBS Oudenaarde dd. 26/10/2015: het college heeft besloten de herbestemming van het signaalgebied – REKS 3 – te Oudenaarde Melden Centrum te ondersteunen maar neemt hiervoor zelf geen initiatief voor de opmaak van het RUP.

Extract advies CBS Oudenaarde dd. 23/11/2015: het college heeft zich akkoord verklaard voor het vastleggen van de modaliteiten van samenwerking met de provincie betreffende de herbestemming van het signaalgebied – REEKS 3 – te Oudenaarde Melden centrum.

Naar aanleiding van de adviesvraag van het CIW bracht het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen op 09/06/2015 volgend advies uit, waarbij de fiche werd gecheckt op eventuele selecties uit het provinciaal ruimtelijk structuurplan of eventuele provinciale planningsprocessen:

Extract advies deputatie Oost-Vlaanderen dd. 09/06/2015: gunstig advies.

Waterbeheerder:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht de betrokken waterbeheerder een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_04\_Centrum Melden.

Gebiedsgericht en Thematisch Overleg van het Bovenscheldebekken

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht het GTO Bovenscheldebekken dd. 20/10/2015 een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_04\_Centrum Melden.

Bekkenraad van het Bovenscheldebekken:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht de bekkenraad dd. 20/10/2015 een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied signaalgebied SG\_R3\_BOS\_04\_Centrum Melden.

Op 26/10/2015 verleende de stad Oudenaarde advies mbt het signaalgebied:

Op 23/11/2015 heeft het college van burgemeester en schepenen een aangepast advies gegeven omtrent de ontwerp-startbeslissing (zie hoger onder betrokken lokale besturen).

## 6 Keuze ontwikkelingsperspectief

**C: nieuwe functionele invulling voor het gebied**Een nieuwe functionele invulling voor het signaalgebied dient te worden voorzien via herbestemming (scenario C) naar een bestemming die compatibel is met het watersysteem. .

## 7 Conclusie signaalgebied

### *Conclusie signaalgebied*

Het signaalgebied is een woonuitbreidingsgebied, volledig gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied met overwegend een middelgrote overstromingskans. Het volledige signaalgebied wordt niet ontwikkeld (cfr. GRS). De stad en de provincie leggen modaliteiten vast voor samenwerking met het oog op de herbestemming van het gebied.

### *Beslissing Vlaamse Regering d.d. 31/03/2017*

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bovenstaand ontwikkelingsperspectief en gelast de bevoegde instanties om het ontwikkelingsperspectief te respecteren en de voorwaarden uit de ontwerp-startbeslissing door te vertalen bij de toepassing van de watertoets.